

Läkemedelsverket
Box 26
751 03 Uppsala
registrator@lakemedelsverket.se

Diarienummer: 3.1.1-2020-037202

Remissvar på förslag till ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2017:74) om begränsningar i förordnande och utlämnande av vissa läkemedel

Föreningen Alternativ till Psykofarmaka (FAP) är en nationell partipolitiskt och religiöst obunden allmännyttig ideell förening, vars syfte är att bidra till förbättrad folkhälsa i Sverige bl.a. genom att;

- Främja psykofarmakafria behandlingsformer vid psykisk ohälsa.
- Främja etableringen av behandlingsenheter för säker nedtrappning av psykofarmaka.
- Främja ökat patientinflytande och patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården och i övriga välfärdssamhället.
- Erbjudna mötesplats och kunskapsbas för såväl yrkesverksamma, ideellt engagerade som enskilda.

Angående Läkemedelsverkets förslag till ändring i föreskrifter (HSLF-FS 2017:74) om begränsningar av förordnande och utlämnande av vissa läkemedel

Läkemedelsverket kommer med förslag om hur den nya nässprayen Spravato, som är esketamin, kan användas inom svensk sjukvård. Myndigheten skriver att esketamin är godkänt för behandling av patienter som inte blivit bättre med två olika sorters antidepressiv medicinering. Dessa patienter erbjuds nu enligt Läkemedelsverket en ny omgång antidepressiv medicinering plus två månader av två esketaminrus i veckan under två månader, och sedan underhållsrus varje eller varannan vecka. Det framgår inte hur länge dessa underhållsrus skall fortsätta.

När det gäller Läkemedelsverkets förslag till ändring i föreskrifter (HSLF-FS 2017:74) om begränsningar av förordnande och utlämnande av vissa läkemedel välkomnar vi den restriktiva hållning som förslaget förespråkar. Detta bl.a. utifrån att vi ser det som viktigt att preparatets användning begränsas maximalt (gärna förbjuds helt) utifrån dess vetenskapligt bevisade ineffektivitet och biverkningar, samt dess samhällsekonomiska kostsamhet.

Ser vi till den vetenskapliga evidensen för aktuella läkemedel som innehåller esketamin för intranasal administrering så visar de studier som finns för esketamin att det inte ger bättre antidepressiv effekt än vattenspray i näsan. Esketamin hade inte heller bättre effekt än vattensprayen när det gällde självmordstankar.

Esketamin är ett narkosmedel som dessutom är narkotikaklassat. Ketamin är en känd partydrog som ger ett ofta behagligt, men ibland mycket skrämmande rus. Det är en stor grupp av patienter som kan bli aktuella för att föreslås esketaminrus, och siffran 20-30% av de som äter antidepressiva piller nämns ofta. Eftersom cirka en miljon människor i Sverige äter antidepressiva skulle det betyda 200 000-300 000 möjliga patienter. De patienter som inte bli hjälpta av antidepressiv medicin måste erbjudas stöd att sluta med dessa mediciner, eftersom många är fysiskt beroende på grund av svåra utsättningsreaktioner. Istället erbjuder nu LäkeMedelsverket till dessa patienter fortsatt antidepressiv medicinering plus esketaminspray.

FAP ser det som både anmärkningsvärt och dysfunktionellt att patienter som upplevt flera omgångar av icke-fungerande farmakologisk behandling nu föreslås en tredje kemisk kur som innebär återkommande esketaminrus med obetydlig effekt men med omfattande och farliga biverkningar. Vår uppfattning är även att patienter som inte blivit hjälpta av farmakologisk behandling måste kunna få välja ett seriöst och fungerande alternativ till psykofarmaka. Det är möjligheten till dessa alternativ, som ofta är både effektivare och mindre skadliga, som måste utvecklas och byggas ut, inte esketaminrus, som dessutom är mycket dyra.

Ser vi till alternativen till de farmakologiska behandlingarna visade studierna av esketamin lika god effekt av två timmars kontakt med intresserad och vänlig personal två gånger i veckan och sedan en gång i veckan eller varannan vecka. Vi ser att LäkeMedelsverket borde framhäva detta resultat av studierna och kräva att det blev ett grundutbud för de av psykiatrins patienter som önskade få en sådan stödjande positiv mänsklig kontakt. En sådan kontakt måste även enligt vår mening erbjudas de patienter som vill redan innan de får antidepressiva.

För att hjälpa de många patienter som nu inte blir hjälpta av de antidepressiva preparat som de fått utskrivna behövs det även satsas på andra, fungerande, former av behandlingar och terapier.

Sammanfattningsvis önskar vi att LäkeMedelsverket arbetar för att avvisa införandet av esketaminrus som en ny mass-behandling inom psykiatrin, och istället för fram betydelsen av fungerande medicinfria alternativ inom psykiatrisk vård.

Föreningen Alternativ till Psykofarmaka, genom

Lasse Mattila

Ordförande

Föreningen Alternativ till Psykofarmaka (FAP)

Tel: 0708-22 79 95

E-post: lasse@lassemattila.com